

INFORMACJA DODATKOWA

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki Gmina Chełmża
1.2	siedzibę jednostki ul. Wodna 2, 87-140 Chełmża
1.3	adres jednostki ul. Wodna 2, 87-140 Chełmża
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki Wykonywanie zadań publicznych określonych ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem 01.01.2023 - 31.12.2023
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne Sprawozdanie zawiera dane łączne 6 jednostek budżetowych: Urząd Gminy Chełmża, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoła Podstawowa w Grzywnie, Szkoła Podstawowa w Kończewicach, Szkoła Podstawowa w Zelgnie, Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół.
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)
	<p>Zasady przyjęte w Urzędzie Gminy Chełmża:</p> <p>1. Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych według niżej przedstawionych zasad.</p> <p>2. Przy wycenie majątku likwidowanych jednostek lub postawionych w stan likwidacji stosuje się zasady wyceny ustalone w ustawie o rachunkowości dla jednostek kontynuujących działalność, chyba że przepisy dotyczące likwidacji stanowią inaczej.</p> <p>3. Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, zaś otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w tej decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia lub w wartości określonej w umowie o przekazaniu. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.</p> <p>Wartości niematerialne i prawne zakupione ze środków na wydatki bieżące oraz stanowiące pierwsze wyposażenie nowych obiektów o wartości początkowej niższej od wymienionej w ustawie o podatku dochodowym dla osób prawnych, a także będące pomocami dydaktycznymi albo ich nieodłącznymi częściami: traktuje się jako pozostałe wartości niematerialne i prawne, które umarzone są w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania.</p> <p>Okres umorzenia wartości niematerialnych i prawnych o wartości przekraczającej wielkość ustaloną w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych wynosi 60 miesięcy (stawka 20%) , a prawa wieczystego użytkowania gruntów 48 miesięcy (stawka 25%).</p> <p>Ewidencja szczegółowa dla objętych ewidencją księgową wartości niematerialnych i prawnych powinna umożliwić ustalenie umorzenia oddzielnie dla poszczególnych podstawowych i oddzielnie dla pozostałych wartości niematerialnych i prawnych.</p> <p>4. Rzeczowe aktywa trwałe obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> - środki trwałe, - pozostałe środki trwałe,

- środki trwałe w budowie (inwestycje).

5. Środki trwałe to składniki aktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości oraz środki trwałe stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego Gminy Chełmża otrzymane w zarząd lub użytkowane i przeznaczone na potrzeby jednostki.

Środki trwałe obejmują w szczególności:

- nieruchomości, w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, lokale będące odrębną własnością, budynki, budowle,
- maszyny i urządzenia,
- środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- inwentarz żywy,

Do środków trwałych jednostki zalicza się także obce środki trwałe znajdujące się w jej użytkowaniu na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości, jeśli występuje ona jako „korzystający”.

Środki trwałe w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

- w przypadku zakupu – według ceny nabycia lub ceny zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości,
- w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztu wytworzenia, zaś w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia – według wyceny,
 - w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej,
- w przypadku spadku lub darowizny – według wartości godziwej z dnia otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu,
- w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu,
- w przypadku otrzymania środka na skutek wymiany środka niesprawnego – w wysokości wynikającej z dowodu dostawcy, z podaniem cech szczególnych nowego środka,
- wartość mienia przejętego po zlikwidowanym przedsiębiorstwie lub innej jednostce organizacyjnej – według wartości netto wynikającej z bilansu zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub jednostki organizacyjnej.

Otrzymane nieodpłatnie lub w drodze darowizny pozostałe środki trwałe i pomoce dydaktyczne, dla których nie została określona ich wartość w decyzji o przekazaniu lub w umowie nie podlegają wycenie jeżeli szacowana wartość jednostkowa wynosi poniżej 300 zł.

Na dzień bilansowy środki trwałe (z wyjątkiem gruntów, których się nie umarza) wycenia się w wartości netto, tj. z uwzględnieniem odpisów umorzeniowych ustalonych na dzień bilansowy.

Środki trwałe ewidencjonuje się w podziale na:

a) Podstawowe środki trwałe (konto 011) finansuje się ze środków na inwestycje w rozumieniu ustawy o finansach publicznych i wydanego na jej podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2014 r. poz. 1053 z późn. zm.), a także rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz.U. Nr 238, poz. 1579). Umarzane są (z wyjątkiem gruntów) stopniowo według stawek amortyzacyjnych ustalonych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych.

Odpisów umorzeniowo-amortyzacyjnych dokonuje się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu przyjęcia środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej do używania.

W jednostce przyjęto metodę liniową dla wszystkich środków trwałych.

Dla żadnych środków trwałych nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Aktualizacji wartości początkowej i dotychczasowego umorzenia środków trwałych dokonuje się wyłącznie na podstawie odrębnych przepisów, a wyniki takiej aktualizacji odnosi się na fundusz

jednostki w zakresie aktywów trwałych.

Na potrzeby wyceny bilansowej wartość gruntów nie podlega aktualizacji.

Nieruchomości gruntowe przyjmuje się w wartości przedmiotu umowy brutto w kwocie określonej w akcie notarialnym lub innym dokumencie (koszty dodatkowe za wykonanie czynności notarialnych jeśli dotyczą kilku nieruchomości ustala się proporcjonalnie).

W przypadku, gdy nieumorzony środek trwały uległ w trakcie roku obrotowego likwidacji, sprzedaży, przekazaniu itp. odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonuje się w ostatnim miesiącu, w którym był użytkowany.

Jeżeli nakłady poniesione na ulepszenie danego obiektu w skali roku są niższe od kwoty 3 500,00 zł, wówczas uznaje się je za koszty bieżącej działalności.

Odpisy umorzeniowe środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych ujmuje się w księgach rachunkowych raz w roku, według stanu na 31 grudnia danego roku.

b) Pozostałe środki trwałe to środki trwałe wymienione w § 7 ust. 2 rozporządzenia, **które finansuje się ze środków na bieżące wydatki** (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje).

Jednorazowo poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania umarza się:

- książki i inne zbiory biblioteczne,
- meble i dywany,
- środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu,
- odzież i umundurowanie,
- pozostałe środki trwałe (wyposażenie) oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania ich do użytkowania (w dacie oddania do użytkowania).

Zasady ewidencji pozostałych środków trwałych:

- o wartości od 500 zł do 10 000 zł oraz meble i dywany bez względu na wartość objęte będą ewidencją na kartotekach ilościowo-wartościowych oraz na koncie 013 – „Pozostałe środki trwałe w użytkowaniu”, prowadzoną przez pracownika Referatu Finansowego Urzędu Gminy Chełmża;
- o wartości poniżej 500 zł są odpisywane w ciężar kosztów zużycia materiałów i nie podlegają ewidencji bilansowej ani pozabilansowej.

Ponadto nie podlegają ewidencji:

- zakupione pozostałe środki trwałe i zamontowane – przytwierdzone w sposób trwały do ścian, podłóg np. wykładziny, umywalki, armatura wc,
- drobny sprzęt taki jak: kwietniki, kwiaty, wazon, doniczki, wieszaki, kosze, firany, zasłony, rolety, karnisze, lampy, żyrandole, naczynia, drobne księgując w koszty w dniu wydania do użytku z wyjątkiem mebli i dywanów bez względu na wartość.

6. Inwestycje (środki trwałe w budowie) to koszty poniesione w okresie budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia i nabycia podstawowych środków trwałych oraz koszty nabycia pozostałych środków trwałych stanowiących pierwsze wyposażenie nowych obiektów zliczone do dnia bilansowego lub do dnia zakończenia inwestycji, w tym również:

- niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy,
- koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich sfinansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu,
- opłaty notarialne, sądowe itp.,
- odszkodowania dla osób fizycznych i prawnych wynikłe do zakończenia budowy.

Do kosztów wytworzenia podstawowych środków trwałych nie zalicza się kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów poniesionych przed udzieleniem zamówień związanych z realizowaną inwestycją, tj. kosztów przetargów, ogłoszeń i innych.

W jednostkach budżetowych do kosztów inwestycji zalicza się w szczególności następujące koszty:

- dokumentacji projektowej,
- nabycia gruntów i innych składników majątku, związanych z budową,
- badań geodezyjnych i innych dotyczących określenia właściwości geologicznych terenu,
- przygotowania terenu pod budowę, pomniejszone o uzyski ze sprzedaży zlikwidowanych na nim obiektów,
- opłat z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy,
- założenia stref ochronnych i zieleni,
- nadzoru autorskiego i inwestorskiego,
- ubezpieczeń majątkowych obiektów w trakcie budowy,
- sprzątanía obiektów poprzedzającego oddanie do użytkowania,
- inne koszty bezpośrednio związane z budową.

Podziału inwestycji ze względu na źródła finansowania dokonuje się ewidencjonując wydatki z uwzględnieniem klasyfikacji budżetowej. Źródło finansowania określa zastosowana czwarta cyfra paragrafu wydatków.

7. Należności długoterminowe to należności, których termin zapadalności przypada w okresie dłuższym niż 12 miesięcy licząc od dnia bilansowego.

Zgodnie z § 11 i 12 rozporządzenia odsetki od należności ujmowane są w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty, lecz nie później niż pod datą ostatniego dnia kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału, a należności wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału, według zasad obowiązujących na dzień bilansowy, tj. według obowiązującego na ten dzień kursu średniego ogłoszonego dla danej waluty przez NBP.

Kwotę należności ustaloną na dzień bilansowy pomniejsza się o odpisy aktualizujące jej wartość zgodnie z zasadą ostrożności. Odpisy dokonywane są w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych (w zależności od charakteru należności), a ich wysokość ustala się według art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Odpisy aktualizujące wartość należności dokonywane są najpóźniej na koniec roku obrotowego.

Na dzień bilansowy należności i udzielone pożyczki długoterminowe wyceniane są w kwocie wymaganej zapłaty.

Jeżeli spłata należności ma nastąpić ratami, to raty płatne w roku obrotowym następującym po dniu bilansowym oraz raty zaległe wykazuje się w bilansie jednostki budżetowej jako należności krótkoterminowe, zaś resztę należności – płatną w okresie powyżej roku jako należności długoterminowe.

8. Długoterminowe aktywa finansowe to aktywa finansowe (rozumiane zgodnie z ustawą o rachunkowości jako inwestycje długoterminowe). Obejmują w szczególności:

- akcje i udziały w obcych podmiotach gospodarczych,
- akcje i inne długoterminowe papiery wartościowe traktowane jako lokaty długoterminowe.

Na dzień przyjęcia do ewidencji wyceniane są w cenie nabycia lub cenie zakupu, jeżeli koszty przeprowadzenia transakcji nie są istotne.

Na dzień bilansowy udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje długoterminowe wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Ewidencja szczegółowa powinna zapewnić ustalenie wartości bilansowej (netto) poszczególnych rodzajów długoterminowych aktywów finansowych.

9. Mienie zlikwidowanych jednostek to rzeczowe składniki majątkowe faktycznie przejęte przez jednostkę budżetową (organ założycielski lub nadzorujący) po zlikwidowanym przedsiębiorstwie państwowym, komunalnym lub innej podległej jednostce, także jednostce budżetowej, do czasu podjęcia decyzji przez organ stanowiący o ich przeznaczeniu. Nie dotyczy to mienia po zlikwidowanych jednostkach, które kontynuują działalność. Składniki takiego mienia ujmowane są na koncie 015 „Mienie zlikwidowanych jednostek” według wartości netto wynikającej z bilansu zamknięcia zlikwidowanego podmiotu i załączników do bilansu. Rozchodowane są według wartości określonej w:

- decyzji/umowie o przekazaniu innym podmiotom,
- decyzji o przyjęciu do środków trwałych jednostki,
- dokumencie sprzedaży,
- dokumencie o likwidacji składników mienia.

Ewidencja analityczna mienia prowadzona jest w postaci specyfikacji majątku ujętego w bilansie zlikwidowanego podmiotu wraz z załącznikami.

10. Zapasy obejmują materiały.

Materiały wycenia się w cenach ewidencyjnych równych cenom nabycia lub zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości. W jednostce wycenia się je w cenach zakupu.

Jednostka nie prowadzi ewidencji obrotu materiałowego. W ciągu roku obrotowego zakupione materiały (w tym paliwo, kruszywo, środki czystości, materiały biurowe i budowlane) przekazywane są bezpośrednio do zużycia w momencie zakupu i ewidencjonowane w koszty. Na dzień bilansowy na podstawie spisu z natury ustalana jest wartość nieużytych materiałów (z wyjątkiem środków czystości, materiałów biurowych i budowlanych) w cenie zakupu zgodnie z metodą „pierwsze przyszło – pierwsze wyszło” – metoda FIFO (czyli według cen zakupu wynikających z ostatnich faktur).

O ustaloną w wyniku inwentaryzacji wartość materiałów koryguje się koszt zużycia materiałów, ujawniając jednocześnie zapasy materiałów na koncie 310 „Materiały”.

Materiały otrzymane w formie darowizny lub nieodpłatnie wycenia się w wysokości określonej w umowie lub w decyzji o przekazaniu. W przypadku braku wyceny otrzymane materiały przyjmuje się do podręcznej ewidencji materiałowej.

Od składników zaliczanych do zapasów nie dokonuje się odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

11. Należności krótkoterminowe to należności o terminie spłaty krótszym od jednego roku od dnia bilansowego. Wyceniane są w wartości nominalnej łącznie z podatkiem VAT, a na dzień bilansowy w wysokości wymaganej zapłaty, czyli łącznie z wymagalnymi odsetkami z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny, tj. w wysokości netto, czyli po pomniejszeniu o wartość ewentualnych odpisów aktualizujących dotyczących należności wątpliwych (art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości).

W jednostkach budżetowych należności krótkoterminowe z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na bieżący rok budżetowy ujmowane są na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, zaś podobne należności, ale o terminie zapłaty w następnym roku (kolejnych latach) ujmowane są na koncie 226 „Długoterminowe należności budżetowe”.

Odsetki od należności, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuje się w momencie ich zapłaty lub na koniec kwartału w wysokości odsetek należnych na koniec tego kwartału.

Należności wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału według zasad obowiązujących na dzień bilansowy, tj. według kursu średniego danej waluty ustalonego przez Prezesa NBP na ten dzień.

Umarzanie należności dokonuje się zgodnie z uchwałą Rady Gminy Chełmża.

12. Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

Walutę obcą na dzień bilansowy wycenia się według kursu średniego danej waluty ustalonego przez Prezesa NBP na ten dzień. W ciągu roku operacje sprzedaży i kupna walut oraz operacje zapłaty należności lub zobowiązań wycenia się po kursie kupna lub sprzedaży banku, z którego usług korzysta jednostka, lub według kursu waluty wynikającego z obowiązującego jednostkę dokumentu.

13. Zobowiązania z tytułu dostaw wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, czyli łącznie z odsetkami naliczonymi na koniec każdego kwartału.

Zobowiązania finansowe wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty, tj. wraz z należnymi odsetkami.

14. Fundusze oraz pozostałe aktywa i pasywa – wycenia się wg wartości nominalnej.

15. Krótkoterminowe papiery wartościowe to aktywa finansowe nabyte w celu odsprzedaży lub których termin wykupu jest krótszy od jednego roku od dnia bilansowego (np. akcje obce, obligacje obce, bony skarbowe i inne dłużne papiery wartościowe, m.in. weksle o terminie wykupu powyżej 3

miesiący, a krótszym od 1 roku). Krótkoterminowe papiery wartościowe wycenia się na dzień bilansowy w cenie nabycia lub cenie rynkowej, zależnie od tego, która z nich jest niższa.

16. Rozliczenia międzyokresowe czynne kosztów to koszty już poniesione, ale dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych. Ich wycena bilansowa przebiega na poziomie wartości nominalnej. Ze względu na nieistotny wpływ na sytuację majątkową i finansową jednostki nie stosuje się rozliczeń kosztów w czasie.

17. Rezerwy w jednostce występują w postaci rezerw tworzonych na pewne lub o dużym prawdopodobieństwie przyszłe zobowiązania zgodnie z art. 35d ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Rezerwy tworzy się również w momencie przeznaczenia środków dochodów własnych jednostki budżetowej na dofinansowanie lub sfinansowanie inwestycji (środków trwałych w budowie).

18. Rozliczenia międzyokresowe bierne to rezerwy na koszty przyszłych okresów.

W jednostce rozliczenia międzyokresowe bierne nie występują. Rezerwy tworzone zgodnie z art. 35d ust. 1 na przewidywane zobowiązania i dotyczą w jednostce oszacowanych skutków toczącego się postępowania sądowego.

19. Przychody przyszłych okresów to równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w kolejnych okresach sprawozdawczych.

20. Zaangażowanie to sytuacja prawna wynikająca z podpisanych umów, decyzji i innych postanowień, która spowoduje wykonanie:

- a) wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych przewidzianych do realizacji w danym roku,
- b) wydatków budżetowych oraz niewygasających wydatków budżetowych następnych lat,
- c) środków funduszy pomocowych, a szczególnie pochodzących z UE, niezależnie od roku ich wydatkowania.

Zasady przyjęte w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej:

1. Aktywa i pasywa wyceniane są przy uwzględnieniu nadrzędnych zasad rachunkowości, w sposób przewidziany ustawą o rachunkowości, z uwzględnieniem ustawy o finansach publicznych i Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Dla potrzeb ujmowania w księgach środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jednostka przyjęła następujące ustalenia:
 - a) Środki trwałe o wartości początkowej poniżej 3500,00 zł zalicza się bezpośrednio w koszty. Jeżeli cena nabycia przekracza 3500,00 zł jednocześnie wprowadza się składnik do ewidencji pozabilansowej;
 - b) Składniki majątku o wartości początkowej od 3500,00 zł do 10000,00 zalicza się do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych i wprowadza do ewidencji bilansowej tych aktywów. Od tego rodzaju składników majątku jednostka dokonuje jednorazowych odpisów amortyzacyjnych w miesiącu przyjęcia do użytkowania;
 - c) Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania, umarza się również meble i dywany.
 - d) Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej powyżej 10 000,00 jednostka wprowadza do ewidencji bilansowej tych aktywów i dokonuje od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych (za wyjątkiem gruntów). Odpisów umorzeniowych lub amortyzacyjnych dokonuje się według stawek określonych w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych. Wartości niematerialne i prawne umarza się według stawki 20%. Dokonywanie odpisów amortyzacyjnych rozpoczyna się

począwszy od miesiąca następującego po miesiącu oddania składnika do używania. Wszystkie nakłady na ulepszenie środków trwałych przekraczające wartości 1 000,00 zł podwyższają wartość początkową tych środków trwałych, a nieprzekraczające 1 000,00 zł odnoszone są w koszty bieżącego okresu jako koszty remontu.

Zasady przyjęte w Szkołach Podstawowych i Zespole Ekonomiczno-Administracyjnym Szkół

Jednostka prowadzi księgi rachunkowe w oparciu o zakładowy plan kont. Zakładowy plan kont zawiera wykaz kont księgi głównej i wykaz ksiąg pomocniczych oraz opis przyjętych przez jednostkę zasad klasyfikacji zdarzeń, a także zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej

Księgi rachunkowe jednostki prowadzone są za pomocą komputera.

Księgi rachunkowe jednostki obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów i sald, które tworzą: dziennik,

księgę główną,

księgi pomocnicze,

zestawienia: obrotów i sald księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych,

Dziennik prowadzony jest w sposób następujący:

zdarzenia, jakie nastąpiły w danym okresie sprawozdawczym, ujmowane są w nim chronologicznie,

zapisy są kolejno numerowane w okresie roku, co pozwala na ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi,

sumy zapisów (obroty) liczone są w sposób ciągły,

jego obroty są zgodne z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej.

Dzienniki częściowe prowadzone są dla określonych grup rodzajowych zdarzeń:

- Dziennik Główna,

- Dziennik Bilansu Otwarcia,

- Dziennik Planu

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego sporządzane jest zestawienie obrotów dzienników częściowych.

Księga główna (konta syntetyczne) prowadzona jest w sposób spełniający następujące zasady:

podwójnego zapisu,

systematycznego i chronologicznego rejestrowania zdarzeń gospodarczych zgodnie z zasadą memoriałową z wyjątkiem wydatków budżetu jst, które są ujmowane w terminie ich zapłaty (zasada kasowa).

Księgi pomocnicze (konta analityczne) stanowią zapisy uszczegóławiające dla wybranych kont księgi głównej. Zapisy na kontach analitycznych dokonywane są zgodnie z zasadą zapisu powtarzanego.

Konta pozabilansowe pełnią funkcję wyłącznie informacyjno-kontrolną. Zdarzenia na nich rejestrowane nie powodują zmian w składnikach aktywów i pasywów. Na kontach pozabilansowych obowiązuje zapis jednokrotny.

Do prowadzenia ksiąg rachunkowych wykorzystywany jest program komputerowy:

„Księgowość budżetowa i plan” – Firma Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM

Zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej sporządza się na koniec każdego miesiąca. Zawiera ono:

- symbole i nazwy kont

- salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego

- sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego.

Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w

przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych według niżej przedstawionych zasad.

Przy wycenie majątku likwidowanych jednostek lub postawionych w stan likwidacji stosuje się zasady wyceny ustalone w ustawie o rachunkowości dla jednostek kontynuujących działalność, chyba że przepisy dotyczące likwidacji stanowią inaczej.

Środki trwale stanowiące własność Skarbu Państwa lub jst otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu, mogą być wycenione w wartości określonej w tej decyzji.

Środki trwale oraz wartości niematerialne i prawne umarza się (amortyzuje). Odpisy umorzeniowo-amortyzacyjne ustala się według zasad określonych w ustawie o rachunkowości.

Wartości niematerialne i prawne nabyte z własnych środków wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, zaś otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu w wartości określonej w tej decyzji, a otrzymane na podstawie darowizny w wartości rynkowej na dzień nabycia. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.

Umorzenie ujmowane jest na koncie 071, „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Amortyzacja obciąża konto 400 „Amortyzacja” na koniec roku.

Środki trwale to składniki aktywów zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości oraz środki trwale stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego - Gminy Chełmża otrzymane w zarząd lub użytkowanie i przeznaczone na potrzeby jednostki.

Środki trwale obejmują w szczególności:

- nieruchomości, w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, lokale będące odrębną własnością, budynki, budowle,
- maszyny i urządzenia,
- środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- inwentarz żywy.

Do środków trwałych jednostki zalicza się także obce środki trwale znajdujące się w jej użytkowaniu na podstawie art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości, jeśli występuje ona jako „korzystający”.

Środki trwale w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:

- w przypadku zakupu – według ceny nabycia lub ceny zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości,
- w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztu wytworzenia, zaś w przypadku trudności z ustaleniem kosztu wytworzenia – według wyceny,
- w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji – według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości godziwej,
- w przypadku spadku lub darowizny – według wartości godziwej z dnia otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu,
- w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o przekazaniu,
- w przypadku otrzymania środka na skutek wymiany środka niesprawnego – w wysokości wynikającej z dowodu dostawcy, z podaniem cech szczególnych nowego środka,
- wartość mienia przyjętego po zlikwidowanym przedsiębiorstwie lub innej j
- w jednostce organizacyjnej – według wartości netto wynikającej z bilansu zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub jednostki organizacyjnej.
- wartość mienia przyjętego po zlikwidowanym przedsiębiorstwie lub innej jednostce organizacyjnej – według wartości netto wynikającej z bilansu zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub jednostki organizacyjnej.

Pozostałe środki trwale to środki trwale wymienione w § 7 ust. 2 „rozporządzenia”, które finansuje się ze środków na bieżące wydatki (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu, które tak jak ten

obiekt finansowane są ze środków na inwestycje).

Obejmują:

- książki i inne zbiory biblioteczne,
- środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczego,
- meble i dywany,
- pozostałe środki trwałe o wartości początkowej nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania.

Zbiory biblioteczne to dokumenty zawierające utrwalony wyraz myśli ludzkiej, przeznaczone do rozpowszechniania, niezależnie od nośnika fizycznego i sposobu zapisu treści, a zwłaszcza: dokumenty graficzne (piśmiennicze, kartograficzne, ikonograficzne i muzyczne), dźwiękowe, wizualne, audiowizualne i elektroniczne (ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach, Dz.U. z 2012 r. poz. 642 z późn. zm.). Do zbiorów bibliotecznych nie zalicza się materiałów służących pracownikom jednostki, takich jak: katalogi, instrukcje, normy, wydawnictwa urzędowe itp.

Zakupione zbiory wyceniane są w cenie zakupu. Zbiory ujawnione, darowane wycenia się według wartości szacunkowej ustalonej komisyjnie i zatwierdzonej przez kierownika biblioteki. Rozchody wycenia się w wartości ewidencyjnej.

Zbiory biblioteczne bez względu na wartość umarzone są w 100% w miesiącu przyjęcia do użytkowania. Umorzenie ujmowane jest na koncie 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych” w korespondencji z kontem 401 „Zużycie materiałów i energii”.

Zapasy obejmują materiały.

Materiały wycenia się w cenach ewidencyjnych równych cenom zakupu, jeśli koszty zakupu nie stanowią istotnej wartości. W jednostce wycenia się je w cenach zakupu.

Jednostka prowadzi ilościowo-wartościową ewidencję materiałów. Przyjęcie materiałów do magazynu następuje w rzeczywistych cenach zakupu.

Rozchód materiałów z magazynu wycenia się metodą szczegółowej identyfikacji cen.

Na dzień bilansowy składniki zapasów nabyte przez jednostkę wycenia się według ceny ich zakupu.

Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

W jednostce rozliczenia międzyokresowe czynne nie występują.

Zobowiązania z tytułu dostaw wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty.

Zaangażowanie to sytuacja prawna wynikająca z podpisanych umów, decyzji i innych postanowień, która spowoduje wykonanie wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych przewidzianych do realizacji w danym roku.

5.	inne informacje
	-
II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczególony zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	Załącznik: Tabela Nr 1 i 2.
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	Brak danych.

1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	--
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto
	Powierzchnia gruntów użytkowanych wieczysto przez Gminę stanowi 12,8478 ha; Ogółem wartość gruntów użytkowanych wieczysto stanowi kwotę 927 212,59 zł, w tym: - wartość gruntów ustalona na podstawie decyzji aktualizujących opłaty ponoszone przez Gminę Chełmża z tytułu użytkowania wieczystego - 866 567,89 zł, - wartość gruntu ustalona na podstawie aktu notarialnego – 37 100,00 zł; - wartość gruntów ustalona na podstawie danych ewidencji księgowej (brak decyzji ustalającej wysokość opłaty z tytułu użytkowania wieczystego) – 23 544,70 zł.
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	--
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	Kwota udziałów w spółkach prawa handlowego ogółem 1 044 000,00 zł, w tym: - kwota udziałów w Szpitalu Powiatowym w Chełmży 739 500,00 zł, - kwota udziałów w Zakładzie Usług Komunalnych WODKAN 304 500,00 zł.
1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	Załącznik: Tabela Nr 3
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	--
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
	4 461 000,00 zł
b)	powyżej 3 do 5 lat
	5 808 000,00 zł
c)	powyżej 5 lat
	26 185 432,00 zł
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	--
1.11.	łącną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	--
1.12.	łącną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	--
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	--
1.14.	łącną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	Łączna kwota gwarancji i poręczeń wg ewidencji pozabilansowej – 2 612 901,09 zł.
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicz

	Nagrody jubileuszowe 209 290,65 zł; Ekwiwalenty 33 671,85 zł; Zasiłek na zagospodarowanie (nauczyciel) 1 000,00 zł; Odprawy 151 827,18 zł; Nagrody 99 250,00 zł; Fundusz zdrowotny 15 953,00 zł.
1.16.	inne informacje
	--
2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	--
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym 30 848 417,69 zł.
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	--
2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	--
2.5.	inne informacje
	--
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	--

2024-04-30

.....
(główny księgowy)

.....
(rok, miesiąc, dzień)

.....
(kierownik jednostki)

Główne składniki aktywów trwałych - Gminy Chełmża na 31.12.2023

Tabela Nr 1

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów trwałych	Wartość początkowa - stan na początek roku	Zwiększenie wartości początkowej			Ogółem zwiększenie wartości początkowej (4+5+6)	Zmniejszenie wartości początkowej			Ogółem zmniejszenie wartości początkowej (8+9+10)	Wartość początkowa - stan na koniec roku obrotowego (3+7-11)
			Aktualizacja	Przychody	Przemieszczenie		zbycie	likwidacja	Inne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE	344 345,76	0,00	106 698,10	0,00	106 698,10	0,00	0,00	0,00	0,00	451 043,86
2.	ŚRODKI TRWAŁE	182 001 854,01	0,00	22 010 668,94	0,00	22 010 668,94	2 544,80	0,00	6 672 327,14	6 674 871,94	197 337 651,01
1)	Grunty	8 995 108,75	0,00	370 744,18	0,00	370 744,18	2 544,80	0,00	96 392,00	98 936,80	9 266 916,13
2)	Budynki i lokale	39 224 020,90	0,00	2 658 916,92	0,00	2 658 916,92	0,00			0,00	41 882 937,82
3)	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	117 671 045,42	0,00	18 267 796,31	0,00	18 267 796,31	0,00	0,00		0,00	135 938 841,73
4)	Kotły i maszyny energetyczne	1 872 524,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		166 378,89	166 378,89	1 706 145,28
5)	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	667 303,58	0,00	159 307,03	0,00	159 307,03	0,00	0,00	6 487,02	6 487,02	820 123,59
6)	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	434 737,84	0,00	17 100,00	0,00	17 100,00	0,00	0,00		0,00	451 837,84
7)	Urządzenia techniczne	9 604 091,35	0,00	80 049,50	0,00	80 049,50	0,00	0,00	6 331 867,24	6 331 867,24	3 352 273,61
8)	Środki transportu	3 045 849,84	0,00	400 000,00	0,00	400 000,00		0,00	71 201,99	71 201,99	3 374 647,85
9)	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane	487 172,16	0,00	56 755,00	0,00	56 755,00	0,00	0,00		0,00	543 927,16
RAZEM PODSTAWOWE ŚRODKI TRWAŁE:		182 346 199,77	0,00	22 117 367,04	0,00	22 117 367,04	2 544,80	0,00	6 672 327,14	6 674 871,94	197 788 694,87
3.	Pozostałe środki trwałe	6 584 133,97		894 856,61		894 856,61		573 118,72		573 118,72	6 905 871,86
4.	Zbiory biblioteczne	364 743,15		4 555,53		4 555,53		152 790,07		152 790,07	216 508,61

30.04.2024
(rok, miesiąc, dzień)

Marta Rygielska
.....
Główny księgowy

Jacek Czarnecki
.....
Kierownik jednostki

Tabela Nr 2

Lp.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów trwałych	Umorzenie-stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia w ciągu roku obrotowego			Ogółem zwiększenie umorzenia (14+15+16)	Zmniejszenie umorzenia	Umorzenie - stan na koniec roku obrotowego (13+17-18)	Wartość netto składników aktywów	
			aktualizacja	amortyzacja za rok obrotowy	inne				Stan na początek roku obrotowego (3-13)	Stan na koniec roku obrotowego (12-19)
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
1.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE	292 153,94	0,00	57 688,15	0,00	57 688,15	0,00	349 842,09	52 191,82	101 201,77
2.	ŚRODKI TRWAŁE	72 753 411,77	0,00	6 752 308,11	0,00	6 752 308,11	5 470 398,55	74 035 321,33	109 248 442,24	123 302 329,68
1)	Grunty	35 350,77	0,00	3 409,55	0,00	3 409,55		38 760,32	8 959 757,98	9 228 155,81
2)	Budynki i lokale	13 574 062,62	0,00	961 338,51		961 338,51	949 250,92	13 586 150,21	25 649 958,28	28 296 787,61
3)	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	47 559 331,09	0,00	5 677 920,52	0,00	5 677 920,52		53 237 251,61	70 111 714,33	82 701 590,12
4)	Kotły i maszyny energetyczne	1 600 998,62	0,00		0,00	0,00	3 669,25	1 597 329,37	271 525,55	108 815,91
5)	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	572 485,95	0,00	20 826,82	0,00	20 826,82		593 312,77	94 817,63	226 810,82
6)	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	377 672,30	0,00	17 493,28	0,00	17 493,28		395 165,58	57 065,54	56 672,26
7)	Urządzenia techniczne	6 183 494,04	0,00	10 885,84	0,00	10 885,84	4 517 478,38	1 676 901,50	3 420 597,31	1 675 372,11
8)	Środki transportu	2 444 692,20	0,00	46 053,36	0,00	46 053,36		2 490 745,56	601 157,64	883 902,29
9)	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane	405 324,18	0,00	14 380,23	0,00	14 380,23		419 704,41	81 847,98	124 222,75
RAZEM PODSTAWOWE ŚRODKI TRWAŁE:		73 045 565,71	0,00	6 809 996,26	0,00	6 809 996,26	5 470 398,55	74 385 163,42	109 300 634,06	123 403 531,45
3.	Pozostałe środki trwałe i zbiory biblioteczne	6 948 877,12		961 067,99		961 067,99	787 564,64	7 122 380,47	0,00	0,00

Marta Rygielska
.....
Główny księgowy

Jacek Czarnecki
.....
Kierownik jednostki

Stan odpisów aktualizujących należności na 31.12.2023 r.

Tabela Nr 3

Lp.	Grupa należności	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu odpisów w ciągu roku obrotowego			Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	wykorzystanie	rozwiązanie	
1	Podatek od środków transportowych	73 434,72	17 110,00		46 980,45	43 564,27
2	Podatek od nieruchomości - osoby fizyczne	354 798,62	54 055,67		188 611,56	220 242,73
3	Czynsze i dzierżawy - osoby fizyczne	146 540,51	100 373,24		110 507,81	136 405,94
4	Podatek od nieruchomości - osoby prawne	347 201,46	36,40			347 237,86
5	Podatek rolny - osoby fizyczne	31 543,91	13 186,52		14 112,44	30 617,99
6	Wieczyste użytkowanie	85 619,44	38 323,59		37 714,37	86 228,66
7	Odpady komunalne	300 592,84	120 993,77			421 586,61
8	Odpisy aktualizujące pozostałe należności		35 694,55			35 694,55
9	Należności z tytułu odsetek	814 140,41	146 884,09		89 985,01	871 039,49
10	Należności długoterminowe	28 243,34			28 243,34	0,00
11	Należności zasądzone wyrokiem sądowym	130 904,19			15 489,83	115 414,36
12	Należności z tytułu dostaw i usług	0,00				0,00
13	Należności z tytułu Zaliczki Alimentacyjnej	127 019,25			6 783,00	120 236,25
14	Należności z tytułu Funduszu Alimentacyjnego	2 125 438,41	242 535,39		192 263,99	2 175 709,81
	Razem	4 565 477,10	769 193,22	0,00	730 691,80	4 603 978,52

30.04.2024

(rok, miesiąc, dzień)

Marta Rygielska

.....

Główny księgowy

Jacek Czarnecki

.....

Kierownik jednostki